

หน้าที่เบื้องต้นของหน่วยงานของรัฐ^๑
ตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕

มาตรา	หน้าที่/การดำเนินการ	หน่วยงาน	กำหนดเวลา	ผลกรณีไม่ดำเนินการ
มาตรา ๗	หน่วยงานของรัฐต้องรับเรื่องหรือคำขอที่ประชาชนยื่นหรือติดต่อใด ๆ มาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์	ทุกหน่วย	ต้องทำตั้งแต่ พรบ. ใช้บังคับ (๙๐ วัน นับแต่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป คือ ๑๐ ม.ค. ๒๕๖๖)	หากหน่วยงานไม่รับเรื่องไปดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจเพียงเพราะเหตุที่ประชาชนยื่นมาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ถือเป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายซึ่งเป็นความผิดวินัย และอาจเข้าข่ายละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา รวมทั้งอาจต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดแก่ผู้ยื่นคำขอหรือติดต่อมานั้นเนื่องจากระยะเวลาในการดำเนินการตามกฎหมายเริ่มนับแล้วตั้งแต่วางานได้รับเรื่องเข้าสู่ระบบของตน นอกจากนั้น อาจถูกร้องเรียนหรือฟ้องร้องต่อศาลได้

^๑ หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ได้แก่ ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐทุกหน่วย แต่ไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด หน่วยงานของรัฐในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์การอัยการ และหน่วยงานอื่นของรัฐที่ได้รับการยกเว้นไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา	หน้าที่/การดำเนินการ	หน่วยงาน	กำหนดเวลา	ผลกรณีไม่ดำเนินการ
มาตรา ๗ วรรคห้า	ตรวจสอบว่าหน่วยงานตนมีกระบวนการเรื่องใดที่ไม่สามารถรับคำขอหรือการติดต่อจากประชาชนโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ และประสานสำนักงาน ก.พ.ร. รวบรวมเสนอออกกฎกระทรวงต่อไป	ทุกหน่วย	เริ่มได้ตั้งแต่บัดนี้ (เสนอ ครม. ได้ตั้งแต่ พรบ. ประกาศในราชกิจจานุ /ออกได้ตั้งแต่ พรบ. มีผลใช้บังคับ (๑๐ ม.ค. ๖๖) เป็นต้นไป)	ถ้าไม่ได้รับการยกเว้น หน่วยงานต้องรับคำขอหรือการติดต่อจากประชาชนที่ส่งมาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ทุกเรื่องทุกกรณี แม้จะเป็นเรื่องที่จำเป็นต้องพบตัวผู้ยื่นคำขอหรือต้องมีการทดสอบก็ตาม
มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง ประกอบ มาตรา ๒๐	หน่วยงานของรัฐต้องประกาศกำหนดช่องทางทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ประชาชนสามารถติดต่อหน่วยงานตนได้ (เช่น อีเมลกลางตามระเบียบงานสารบรรณ หรือเว็บไซต์)	ทุกหน่วย	ภายใน ๙๐ วัน นับแต่ ครม. มีมติกำหนด วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามมาตรา ๖ และ ๑๙	๑. หลังจาก พรบ. มีผลใช้บังคับแล้ว ในระหว่างที่ยังไม่กำหนดช่องทางตามมาตรา ๑๐ จะถือว่า การส่งคำขอหรือติดต่อโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ใด ๆ ที่หน่วยงานของรัฐใช้อยู่ เป็นการส่งที่ชอบตามมาตรา ๑๐ ซึ่งอาจส่งผลให้หน่วยงานบริหารจัดการหนังสือหรือเอกสารได้ยากกว่าการกำหนดช่องทางรับเรื่องไว้อย่างชัดเจน ๒. จะมีการรายงาน ครม. ทุก ๖๐ วัน ว่าหน่วยงานใดยังไม่ประกาศกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์
มาตรา ๑๐ วรรคสอง	ในกรณีที่มีบุคคลยื่นคำขอหรือติดต่อมาโดยส่งเรื่องผิดหน่วยงานหรือไม่ใช่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องนั้น เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมีหน้าที่เรื่องต่อไปยังผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง	ทุกหน่วย/ เจ้าหน้าที่รัฐ ทุกคน	ต้องทำตั้งแต่ พรบ. ใช้บังคับ	การไม่ส่งเรื่องต่อให้ประชาชนถือเป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งเป็นความผิดวินัย และอาจ

มาตรา	หน้าที่/การดำเนินการ	หน่วยงาน	กำหนดเวลา	ผลกรณีไม่ดำเนินการ
	หรืออย่างน้อยต้องแจ้งให้ติดต่อผู้มีหน้าที่ในเรื่องนั้นโดยตรง ซึ่งจะต้องแจ้งด้วยว่าหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องนั้น		(๙๐ วัน นับแต่ประกาศราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป คือ ๑๐ ม.ค. ๒๕๖๖)	เข้าข่ายละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีชอบตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา รวมทั้งอาจต้องรับผิดในความเสียหายที่เกิดแก่ผู้ยื่นคำขอหรือติดต่อมานั้น นอกจากนั้น อาจถูกร้องเรียนหรือฟ้องร้องดำเนินคดีต่อศาลได้
มาตรา ๑๑	ในกรณีที่ผู้ขออนุญาตยื่นคำขอหรือติดต่อมาโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หน่วยงานของรัฐต้องออกหนังสือหรือเอกสารหลักฐานใด ๆ หรือติดต่อกลับโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์	ทุกหน่วย	ต้องทำตั้งแต่ พรบ. ใช้อบังคับ (๙๐ วัน นับแต่ประกาศราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป คือ ๑๐ ม.ค. ๒๕๖๖)	หน่วยงานใดที่ยังคงออกเอกสารเป็นกระดาษแก่ผู้ที่ยื่นคำขอมา โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และไม่ใช้วิธีการที่ผู้ยื่นคำขอระบุไว้ ถือเป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งเป็นความผิดวินัย
มาตรา ๑๒	ในกรณีที่ประชาชนนำต้นฉบับเอกสารหลักฐานที่หน่วยงานของรัฐออกให้ มาติดต่อราชการ หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่จัดทำสำเนาและรับรองความถูกต้องของสำเนานั้นเอง โดยไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ และจะอาศัยเหตุที่ต้องจัดทำสำเนาเป็นข้ออ้างในความล่าช้ามิได้	ทุกหน่วย/ เจ้าหน้าที่รัฐ ทุกคน	ต้องทำตั้งแต่วันถัดจากพรบ. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (๑๓ ต.ค. ๒๕๖๕)	หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ใดที่ยังคงเรียกสำเนาเอกสารที่หน่วยงานของรัฐออกให้ จากประชาชนผู้ซึ่งมีต้นฉบับมาแสดง หรือให้บริการแก่ประชาชนล่าช้าด้วยเหตุที่ไม่มีสำเนาให้ ถือเป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งเป็นความผิดวินัย และอาจเข้าข่ายละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีชอบตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา รวมทั้งอาจต้องรับผิดในความ

มาตรา	หน้าที่/การดำเนินการ	หน่วยงาน	กำหนดเวลา	ผลกรณีไม่ดำเนินการ
				เสียหายที่เกิดแก่ผู้ยื่นคำขอหรือติดต่อมานั้น นอกจากนั้น อาจถูกร้องเรียนหรือฟ้องร้องต่อศาลได้
มาตรา ๑๓ (๑) และ มาตรา ๒๑	หน่วยงานของรัฐผู้อนุญาต ต้องออกประกาศกำหนดวิธีการที่ผู้รับอนุญาตสามารถแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานที่ประกอบการ ทั้งนี้ ต้องลงประกาศนั้นในราชกิจจานุเบกษาและเผยแพร่โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย	หน่วยงานที่มีกฎหมายในความรับผิดชอบ กำหนดให้ผู้รับอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย	โดยเร็ว (ออกได้ตั้งแต่ พรบ. มีผลใช้บังคับ คือ ๑๐ ม.ค. ๒๕๖๖)	ในระหว่างที่ยังไม่มีการออกประกาศ ผู้รับอนุญาตจะแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างใดก็ได้
มาตรา ๑๓ (๒) และ มาตรา ๒๑	หน่วยงานของรัฐผู้อนุญาต ต้องเปิดเผยข้อมูลการอนุญาตที่ได้อนุญาตไปแล้วให้ประชาชนสามารถตรวจสอบผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยสะดวกและไม่เสียค่าใช้จ่าย รวมทั้งการอัปเดตข้อมูลดังกล่าวให้เป็นปัจจุบันตลอดเวลา	หน่วยงานที่มีกฎหมายในความรับผิดชอบ กำหนดให้ผู้รับอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย	โดยเร็ว (๑๐ ม.ค. ๒๕๖๖)	ในระหว่างที่ยังมิได้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการอนุญาตผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ถ้าประชาชนร้องขอ จะต้องจัดส่งข้อมูลการอนุญาตให้แก่ประชาชนที่ขอข้อมูลภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ โดยไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่าย ซึ่งจะเป็นภาระแก่เจ้าหน้าที่ยิ่งกว่าการจัดทำระบบฐานข้อมูลสำหรับบริการประชาชน

มาตรา	หน้าที่/การดำเนินการ	หน่วยงาน	กำหนดเวลา	ผลกรณีไม่ดำเนินการ
มาตรา ๑๔	หน่วยงานของรัฐต้องมีการตรวจสอบว่าหน่วยงานตนมีบัตรใบอนุญาต หรือเอกสารสำคัญใดที่ไม่สามารถตรวจสอบจากภาพถ่ายอิเล็กทรอนิกส์หรือโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นใดได้ หรือไม่ และประสานสำนักงาน ก.พ.ร. รวบรวมเสนอออกกฎกระทรวงต่อไป	ทุกหน่วย	เริ่มได้ตั้งแต่บัดนี้ (เสนอ ครม. ได้ตั้งแต่ พรบ. ประกาศในราชกิจจานุ /ออกได้ตั้งแต่ พรบ. มีผลใช้บังคับ (๑๐ ม.ค. ๖๖) เป็นต้นไป)	ถ้าไม่ได้ รับการยกเว้นไว้ เมื่อเจ้าหน้าที่ ขอตรวจสอบ ประชาชนสามารถแสดงใบอนุญาต หรือเอกสารใดที่หน่วยงานของรัฐ ออกให้ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้ทุกเรื่องทุกกรณี
มาตรา ๑๔	จัดทำระบบหรือฐานข้อมูลที่สามารถตรวจสอบว่าใบอนุญาต หรือเอกสารใดที่ประชาชนแสดงโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามมาตรา ๑๓ (๑) และมาตรา ๑๔ เป็นเอกสารที่ถูกต้อง แท้จริงหรือไม่	ทุกหน่วย	เริ่มได้ตั้งแต่บัดนี้ (เพื่อให้พร้อมใช้งาน เมื่อ พรบ. มีผลใช้บังคับ ในวันที่ ๑๐ ม.ค. ๖๖)	พนักงานเจ้าหน้าที่จะไม่สามารถ ตรวจสอบความถูกต้องแท้จริงของ เอกสารที่บุคคลแสดงโดยวิธีการ ทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ ซึ่งอาจ กระทบต่อประสิทธิภาพในการ บังคับใช้กฎหมาย
มาตรา ๑๖ และ มาตรา ๒๐	หน่วยงานของรัฐต้องกำหนดระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้โดยชอบ	ทุกหน่วย	ภายใน ๙๐ วัน นับแต่ ครม. มีมติกำหนด วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามมาตรา ๖ และ ๑๙	๑. ในระหว่างที่ยังมิได้กำหนด ระบบตามมาตรา ๑๖ ให้ถือว่า การปฏิบัติหน้าที่โดยวิธีการทาง อิเล็กทรอนิกส์ผ่านช่องทาง อิเล็กทรอนิกส์ใด ๆ ที่หน่วยงาน ของรัฐใช้อยู่ นั้น เป็นการปฏิบัติ หน้าที่โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่ชอบตามมาตรา ๑๖ แล้ว ๒. มีการรายงาน ครม. ทุก ๖๐ วัน ว่าหน่วยงานใดยังไม่กำหนดระบบ สำหรับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์